

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 377

Archeologienota Aarschot, August Reyerslaan - Nieuwbouw van een handelsruimte

Deel 2: Programma van maatregelen

Petra Driesen, Hanne de Langhe & Thomas Himpe
Maart 2017

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden kon enkel een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek uitgevoerd worden vermits er op het terrein nog een handelsruimte, verhardingen en een berm aanwezig zijn.

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd over de totale oppervlakte van het te ontwikkelen terrein.

Op basis van het bureauonderzoek was het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Daarom is bijkomend vooronderzoek niet aanbevolen.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het bureauonderzoek wijst op een laag potentieel voor steentijd artefactsites en een matig tot hoog archeologisch potentieel voor (proto-)historische sites. Hoewel het terrein in het verleden onbebouwd was, ligt het binnen de historische stadskern van Aarschot en in de onmiddellijke omgeving zijn heel wat CAI locaties gesitueerd en ligt vlak ten oosten van het terrein de middeleeuwse omwalling.

Cartografische bronnen tonen aan dat er geen bebouwing aanwezig is op het terrein tot in de 20ste eeuw. Het terrein was steeds in gebruik als grasland en lag tussen de huizen langs de Schaluin en de Grote Laak, in het 'Schaluyn Quartier'. Vanaf 1939 vinden we in het meest zuidelijk gedeelte van het onderzoeksterrein gebouwen terug. In de tweede helft van de 20ste eeuw breidde deze bebouwing uit, tot op het einde van de 20ste eeuw het terrein ingenomen werd door de tot heden aanwezige handelsruimte en parking.

Vanwege de aanwezigheid van verstoringen tot op een diepte van ca. 1 m tot plaatselijk 1,80 m onder het maaiveld, kan het archeologisch potentieel voor (proto-)historische sites in principe bijgesteld worden naar laag. Aanwezige archeologische resten zijn vermoedelijk inmiddels reeds vergraven en momenteel net meer aanwezig op het terrein.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in deel 2: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden (*BIJLAGE 4 en 5*).

De geplande werken omvatten een afbraak van de huidige handelsruimte met bijhorende parking en de bouw van een nieuwe handelsruimte met ondergrondse parkeergarage, verharde parking in open lucht en groenzones. Voor deze nieuwe handelsruimte zal bijna het volledige terrein ter hoogte van de parkeerkelder en de parkingzone in openlucht over een diepte van ca. 1,50 m à 1,75 m uitgegraven worden. Plaatselijk worden ter hoogte van de pijlers van de fundering van de parkeerkelder bodemingrepen voorzien tot op een diepte van ca. 6 m (i.f.v. paalfunderingen). Binnen de omringende groenzones (ca. 1250 m²) is de impact over het algemeen beperkt tot maximaal 30 cm onder het maaiveld. Plantputten voor bomen zullen plaatselijk zorgen voor een diepere verstoring van ca. 80 cm diep.

Grondsonderingen geven aan dat het terrein ter hoogte van de huidige parking in het verleden reeds verstoord werd tot op een diepte van gemiddeld 1 m onder het maaiveld, met een uitschieter tot 1,80 m. Mogelijk

aanwezige archeologische resten werden dan ook reeds vergraven, waardoor de impact van de huidige werken op het archeologisch bodemarchief gering is.

Enkel de braakliggende zone van ca. 1200 m² in het noorden van het terrein leek aanvankelijk relatief onverstoorde door recente bebouwing. Binnen deze zone wordt slechts ca. 770 m² diepgaand verstoord door de aanleg van de parking en parkeergarage.

Sonderingen geven echter ook hier voor het noordoostelijk deel een verstoring aan tot op 1,2 à 1,3 m onder het maaiveld, waardoor mogelijk aanwezige archeologische resten hier vermoedelijk reeds vergraven zijn. Enkel het noordwestelijk deel, waar ca. 430 m² wordt heringericht als groenzone en bijgevolg minder diepgaand verstoord wordt tot maximaal 40 cm onder het maaiveld, is mogelijk ongeroerd. Over een oppervlakte van ca. 70 m² worden hier bomen geplant, waarvoor de diepte van de plantputten ca. 80 cm onder het maaiveld bedraagt. Indien de bodem hier effectief ongeroerd is, kunnen over deze beperkte oppervlakte archeologische resten verstoord worden. Indien ook hier verstoringen plaatsvonden in het verleden, kan verwacht worden dat de nieuwe bodemingrepen vermoedelijk binnen de bestaande verstoring vallen en wordt er geen moederbodem aangesneden. De aanwezigheid van verstoringen in deze zone kon a.h.v. het bureauonderzoek echter niet met zekerheid aangetoond worden.

De combinatie van het feit dat het archeologisch bodemarchief vermoedelijk reeds vergraven is over het grootste deel van het terrein en het feit dat de huidige bodemingrepen beperkt zijn in oppervlakte en diepte, maakt dat de impact van de bodemingrepen minimaal te noemen is. Dit maakt dat het potentieel op kenniswinst gering is en dat de baten van een vervolgonderzoek niet opwegen tegen de kosten. Verder onderzoek wordt dan ook niet geadviseerd.

1.4 Conclusie

Vanwege de grootschalige verstoringen in een recent verleden waardoor aanwezige archeologische resten vermoedelijk reeds verstoord werden en het archeologisch potentieel naar laag werd bijgesteld, de beperkte oppervlakte van diepgaande bodemingrepen in mogelijk onverstoorde terrein en de beperkte verstoringdiepte van grootschaligere bodemingrepen qua oppervlakte binnen het huidige project, wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen. De potentiële kenniswinst die vervolgonderzoek zou opleveren is immers beperkt en de kosten wegen niet op tegen de baten die verder onderzoek met zich mee zou brengen. Een Programma van Maatregelen wordt dan ook niet opgemaakt.

BIBLIOGRAFIE

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

BAEYENS L. & G. SCHEYS (1958) *Verklarende Tekst Bij Het Kaartblad Aarschot 75 W*, Bodemkaart Van België.

BOGEMANS F. & M. VAN MOLLE (2007) *Toelichting bij de Quartairge logische Kaart*, Kaartblad 24 Aarschot.

BOSCHMANS A. (1990) *Nieuwe standplaats uit de midden-steentijd*, Mens en Grondspoor, nr. 1.

BREUGELMANS J. (2001) *Het beheer van de Demer tijdens de 17de en 18de eeuw*, Brussel.

CEULEMANS J., VAN HEES I. EN VAN HEES J. (2012) *Aarschot 800 jaar. Geschiedenis van Aarschot in woord en beeld*. Deel 2.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. & VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DEEBEN, J. & E. RENSINK (2005) Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: **DEEBEN ET AL.**(eds.), De steentijd van Nederland (*Archeologie* 11/12): 171-199.

DE KEULENAER P. (ED.) (2012) *Aarschot 800 jaar. Geschiedenis van Aarschot in woord en beeld*. Deel 1, Aarschot.

GENICOT L.F., VAN AERSCHOT S., DE CROMBRUGGHE A., SANSEN H. EN VANHOVE J. (1971) *Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen*, Architectuur, Provincie Brabant, Arrondissement Leuven, Bouwen door de eeuwen heen, 1, p. 16.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. & ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (*Onderzoeksrapport 48, OE*), Brussel.

HOLEMANS F. (1992) *Het middeleeuws kasteel van de heren van Aarschot*, Het oude land van Aarschot, XXVII, 1, 32-36

KEMPENEERS P. (2009) *Aarschot. Plaatsnamen en hun geschiedenis*, Tienen.

MINNEN B. EN DUVOSQUEL J.M. (1993) *Albums de Croy*. Het Hertogdom Aarschot onder Karel van Croy (1595-1612). Kadasters en gezichten, pp. 82-87.

SCHILTZ M., N. VANDENBERGHE EN F. GULLENTOPS (1993) *Toelichting bij de geologische kaart van België Vlaams Gewest*. Kaartblad (24) Aarschot.

VANDERKEULEN SONDERINGEN BVBA (2017), Rapport Grondonderzoek 14992, maart 2017.

VAN RANST E. & SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERPOYLT (1963) *Het klooster van de kapucijnen te Aarschot*, De Brabantse Folklore, nr. 158, juni 1963, p. 46-56

WESEMAEL E., DIERCKX L. & DE LANGHE H. (2016) *Archeologienota Aarschot, August Reyerslaan - Project Arendspark. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van RETIM NV. (ARON Rapport 301)*

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroenderfgoed.be/>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/163599>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/161574>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/161546>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/161570>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/163611>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/163612>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/163601>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/163593>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/859>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/163614>

<https://cai.onroenderfgoed.be/locatie/958>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/135004>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140036>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120439>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140036>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120439>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/135004>

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

http://arch.arch.be/docs/depots/leuven/RA_Leuven_kaartboek-Averbode.pdf

<http://uurl.kbr.be/1043747>

www.geopunt.be

